

	PROGRAMACIONS DIDÀCTIQUES		Codi: 1333
	FAMÍLIA PROFESI.: ACTIVITATS FÍSQUES Y ESPORTIVES		Edició: 1 ^a
	CICLE FORMATIU: GUÍA EN EL MEDI NATURAL I DE TEMPS LLIURE		Data: 10/202 3
CURS ESCOLAR 2024-25	GRAU: MITJÀ	CURS: 1r	Hores setmanals: 6
	MÒDUL: GUIA DE BAIXA I MITJA MUNTANYA (Orde EFP/82/2021, de 28 de gener, por el que se estableix el currículum del cicle formatiu)		

**(1333) GUIA DE BAIXA I MITJA
MUNTANYA**

PROFESSORS:

Ivan García Antoni

Miguel Piñana Aparici (Professor especialista)

ÍNDICE

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. OBJECTIUS DEL MÒDUL PROFESSIONAL.....	5
3. UNITATS DE QUALIFICACIÓ I UNITATS DE COMPETÈNCIAS.....	9
4. RELACIÓ D'UNITATS FORMATIVES.....	11
5. PRINCIPIS METODOLÒGICS DE CARÀCTER GENERAL.....	12
6. MATERIALS I RECURSOS DIDÀCTICS.....	12
7. AVALUACIÓ DEL MÒDUL PROFESSIONAL.....	13
8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I ADAPTACIONS CURRICULARS.....	17
9. PLA DE CONTINGÈNCIA.....	19
10. PUBLICITAT DE LA PROGRAMACIÓ.....	19
11. PROGRAMACIÓ DE LES UNITATS FORMATIVES.....	20
UF1: Material (preparació d'equips i recursos).....	20
UF2: Progressió de grups per baixa i mitja muntanya.....	22
UF3: Tècniques d'Orientació.....	26
UF4: Organització de la pernoctació.....	27
UF5: Reconeixement de signes meteorològics.....	30
UF6: Prevenció i socors a la muntanya	XX
UF7: Avaluació de les rutes per baixa i mitja muntanya i terreny nevat	XX

1. INTRODUCCIÓ

Esta programació correspon al mòdul professional de **Guia de baixa i mitja muntanya**, mòdul que s' imparteix en el primer curs del Cicle Formatiu de Grau Mitjà de Guia en el medi natural i de temps lliure.

El cicle de Guia en el medi natural i de temps lliure està *regulat* per la següent normativa:

- *Real Decreto 402/2020*, de 25 de febrer, pel que se estableix el **títol de Tècnic** en Guia en el medi natural i de temps lliure i es fixen els aspectes bàsics del currículum.
- *Orde EFP/82/2021*, de 28 de gener, per la que se estableix el **currículum del cicle formatiu** de grau mitjà corresponent al títol de Tècnic en Guia en el medi natural i de temps lliure.

El Títol de Tècnic en Guia en el medi natural i de temps lliure queda identificat pels següents elements:

- **Denominació:** *Guia en el medi natural i de temps lliure*
- **Nivell:** *Formació Professional de Grau Mitjà*
- **Duració:** *2.000 hores*
- **Família Professional:** *Activitats físiques i esportives*
- **Referent en la Classificació Internacional Normalitzada de l'Educació:** *P-3.5.4.*

El mòdul que s'imparteix en el primer curs del CFGM de Guia en el medi natural y de temps lliure és de 105 hores, repartides en 6 hores setmanals.

El **perfil professional** del títol de Tècnic en Guia en el medi natural y de temps lliure queda determinat per la seua competència general, les seues competències professionals, personals i socials, y per la relació de qualificacions i, en el seu cas, unitats de competència del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals incloses en el títol.

La **competència general** de este títol consisteix en organitzar itineraris i guiar grups per entorns naturals de baixa i mitja muntanya, terreny nevat tipus nòrdic, cavitats de baixa dificultat, barrancs de baix risc, medi aquàtic i instal·lacions d' oci i aventura,

progressant a peu, amb cordes, en bicicleta, en embarcacions i a cavall, així como dinamitzar activitats de temps lliure, adaptant tot això als participants, respectant el medi ambient i garantint la qualitat i la seguretat.

Les **competències professionals, personals i socials** d' este títol són les que se relacionen a continuació:

- a) Dissenyar activitats físic-esportives guiades amb grups pel medi natural valorant les característiques dels participants, el tip de progressió i l'entorn de realització.
- b) Organitzar las activitats físic-esportives guiades amb grups pel medi natural, duent a terme els tràmits i assegurant els recursos necessaris per a la realització de les mateixes.
- c) Realitzar el manteniment dels materials i equips necessaris per a dur a terme l'activitat, utilitzant les tècniques més adients i seguint els protocols establerts.
- d) Dinamitzar les activitats culturals i de temps lliure motivant cap a la participació en les mateixes, adequant-se a les característiques dels participants i atenent a les mesures bàsiques de seguretat i prevenció de riscos.
- e) Sensibilitzar cap a la conservació dels espais naturals als participants en activitats, valorant els aspectes que provoquen impacte ambiental.
- f) Guiar grups per itineraris de baixa i mitja muntanya, adaptant-los a la dinàmica de l'activitat i del grup de participants.
- g) Guiar grups por coves de baixa dificultat i barrancs de baixa dificultat amb les tècniques de progressió i seguretat necessàries.
- h) Guiar grups per itineraris en bicicleta, adaptant-los a la dinàmica de l' activitat i del grup de participants.
- i) Guiar grups per itineraris eqüestres, adaptant-los a la dinàmica de l' activitat i del grup de participants.
- j) Muntar a cavall dominant les tècniques bàsiques d'equitació.
- k) Desplaçar-se en el medi aquàtic dominant els estils de natació.
- l) Guiar grups pel medi aquàtic natural en embarcacions de recreo exemptes de despatx, adaptant-se a la dinàmica de la activitat i del grup de participants.
- m) Guiar usuaris en instal·lacions d' oci i aventura, informant sobre les condicions de seguretat, controlant la realització de les mateixes i solucionant las possibles contingències.

- n) Organitzar la pernoctació i continuïtat en el medi natural de grups, tenint en compte les característiques dels participants, de l'activitat i garantint la seguretat.
- ñ) Determinar i adoptar les mesures de seguretat necessàries davant situacions de risc derivades del medi o de les persones per dur a terme la activitat.
- o) Proporcionar l'atenció bàsica als participants que pateixen accidents durant el desenvolupament de les activitats.
- p) Dirigir al grup en situacions d'emergència, coordinant les mesures de seguretat i/o realitzant el salvament terrestre i aquàtic, aplicant les tècniques de rescat i evacuació, utilitzant els recursos i els mètodes més adequats a la situació.
- q) Adaptar-se a les noves situacions laborals originades pels canvis tecnològics i organitzatius en els processos productius, actualitzant els seus coneixements, utilitzant els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació.
- r) Actuar amb responsabilitat i autonomia en l'àmbit de la seua competència, organitzant i desenvolupant el treball assignat, cooperant o treballant en equip amb altres professionals en l'entorn de treball.
- s) Resoldre de forma responsable les incidències relatives a la seua activitat, identificant les causes que les provoquen, dins de l'àmbit de la seua competència i autonomia.
- t) Comunicar-se eficaçment, respectant la autonomia i competència de les distintes persones que intervenen en l'àmbit del seu treball.
- u) Aplicar els protocols i les mesures preventives de riscos laborals i protecció ambiental durant el procés productiu, per evitar danys en les persones i en l'entorn laboral i ambiental.
- v) Aplicar procediments de qualitat, d'accessibilitat universal i de «disseny per a totes les persones» en les activitats professionals incloses en els processos de producció o prestació de serveis.
- w) Realitzar la gestió bàsica per a la creació i funcionament d'una petita empresa i tenir iniciativa en la seua activitat professional.
- x) Exercir els seus drets i acomplir amb les obligacions derivades de la seua activitat professional, d'acord amb l'establert en la legislació vigent, participant activament en la vida econòmica, social i cultural.

2. OBJECTIUS DEL MÒDUL PROFESSIONAL

Els objectius generals d'este cicle formatiu són els següents:

- a) Elaborar itineraris per a recorreguts pel medi natural, establint la informació necessària sobre les característiques del terreny, sobre el tipus d' activitat físic-esportiva i sobre els perfils d' usuari per a dissenyar activitats físic- esportives guiades amb grups p el medi natural.
- b) Programar activitats complementàries de caràcter lúdic valorant les característiques i interessos dels usuaris tipo i l'entorn per dissenyar activitats físic-esportives guiades amb grups pel medi natural.
- c) Determinar les actuacions prèvies a la realització de les activitats, especificant els tràmits, els recursos i els serveis complementaris necessaris per organitzar activitats físic-esportives guiades amb grups pel medi natural.
- d) Revisar i reparar els equips i els materials de les activitats, establint els protocols i utilitzant les tècniques adequades per realitzar el manteniment dels materials i equips necessaris.
- e) Aplicar tècniques d'animació adaptant l'organització dels recursos, del grup i de les estratègies recreatives i assegurant les condicions de l'entorn per dinamitzar activitats culturals i de temps lliure.
- f) Analitzar l'impacte ambiental de les activitats amb grups identificant les repercussions de les mateixes sobre el medi per sensibilitzar cap a la conservació dels espais naturals.
- g) Dominar les tècniques de progressió i de conducció de grups pel medi natural adaptant l'organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a guiar grups por itineraris de baixa i mitja muntanya.
- h) Dominar les maniobres de progressió vertical i d' assegurament amb cordes per a guiar grups per coves de baixa dificultat i barrancs de baix risc.
- i) Dominar les tècniques de progressió i de conducció de grups en bicicleta pel medi natural, adaptant l' organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a guiar grups per itineraris en bicicleta.
- j) Dominar les tècniques de conducció de grups a cavall pel medi natural, adaptant la organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d'informació, per a dirigir la realització d' activitats eqüestres guiades.
- k) Dominar les tècniques bàsiques d'equitació aplicant-les per muntar a cavall.
- l) Dominar la tècnica dels estils de natació aplicant-les per desplaçar-se en el medi aquàtic.
- m) Dominar les tècniques de progressió i de conducció de grups pel medi aquàtic, adaptant l'organització dels recursos i del grup i els canals i el tipus d' informació,

per a guiar grups pel medi aquàtic natural en embarcacions de recreo exemptes de despatx.

- n) Aplicar tècniques de control, seguretat i dinamització de las activitats, analitzant els riscos inherents a les activitats i els equipaments, per guiar usuaris en instal·lacions d'oci i aventura.
- ñ) Aplicar tècniques d'acampada delimitant la ubicació de les zones i les condicions per organitzar la pernoctació de grups en el medi natural.
- o) Elaborar protocols d'actuació anticipant possibles contingències i situacions de perill o risc, per a determinar i adoptar les mesures de seguretat.
- p) Aplicar procediments bàsics d'intervenció en cas d'accident utilitzant els protocols establerts per a proporcionar l'atenció bàsica als participants que els pateixen durant el desenvolupament de les activitats.
- q) Aplicar procediments de rescat adequats a les situacions d'emergència en el medi terrestre i en l'aquàtic, coordinant les mesures de seguretat, utilitzant els protocols establerts per dirigir al grup en situacions d'emergència.
- r) Analitzar i utilitzar els recursos existents per a l'aprenentatge al llarg de la vida i les tecnologies de la informació i la comunicació per aprendre i actualitzar els seus coneixements, reconeixent les possibilitats de millora professional i personal, per adaptar-se a diferents situacions professionals i laborals.
- s) Desenvolupar treballs en equip i valorar la seua organització, participant amb tolerància i respecte, i prendre decisions col·lectives o individuals per actuar amb responsabilitat i autonomia.
- t) Adoptar i valorar solucions creatives davant problemes i contingències que se presenten en el desenvolupament dels processos de treball, per resoldre de forma responsable les incidències de la seua activitat.
- u) Aplicar tècniques de comunicació, adaptant-se als continguts que se van a transmetre, a la seua finalitat i a les característiques dels receptors, per assegurar l'eficàcia del procés.
- v) Analitzar els riscos ambientals i laborals associats a l'activitat professional, relacionant-los amb les causes que els produeixen, a fi de fonamentar les mesures preventives que se van a adoptar, i aplicar els protocols corresponents per evitar danys en ú mateix, en les demás persones, en l'entorn i en el medi ambient.
- w) Analitzar i aplicar les tècniques necessàries per donar resposta a l'accessibilitat universal i al «disseny per a totes les persones», així com sobre tracte adequat a les persones amb discapacitat.

- x) Aplicar i analitzar les tècniques necessàries per millorar els procediments de qualitat del treball en el procés d'aprenentatge i del sector productiu de referència.
- y) Utilitzar procediments relacionats amb la cultura emprenedora, empresarial i d'iniciativa professional, per realitzar la gestió bàsica de una petita empresa o emprendre un treball.
- z) Reconèixer els seus drets i deures com agent actiu en la societat, tenint en compte el marc legal que regula les condicions socials i laborals per a participar com a ciutadà democràtic.

La formació del mòdul contribueix a assolir els objectius generals a), c), d), f), g), ñ), o), q), u) i v) del cicle formatiu, i les competències a), b), c), e), f), n), ñ), p), t) i u) del títol.

3. UNITATS DE QUALIFICACIÓ I UNITATS DE COMPETÈNCIES

La Relació de qualificacions i unitats de competència del Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals incloses en el títol.

1. Qualificacions professionals completes:

a) Guia per itineraris de baixa i mitja muntanya AFD159_2, que contenen les següents unitats de competència:

- ⇒ UC0505_2: Determinar i organitzar itineraris per baixa i mitja muntanya.
- ⇒ UC0506_2: Progressar amb eficàcia i seguretat per terreny de baixa i mitja muntanya y terreny nevad de tipo nòrdic.
- ⇒ UC0507_2: Guiar i dinamitzar a persones per itineraris de baixa i mitja muntanya i terreny nevad de tipo nòrdic.
- ⇒ UC0272_2: Assistir com primer intervinent en cas d' accident o situació d' emergència.

b) Guia per itineraris en bicicleta AFD160_2, que conté les següents unitats de competència:

- ⇒ UC0353_2: Determinar i organitzar itineraris en bicicleta por terrenys variats fins mitja muntanya.
- ⇒ UC0508_2: Conduir bicicletes amb eficàcia y seguretat per terrenys variats fins mitja muntanya i realitzar el manteniment operatiu de les bicicletes.
- ⇒ UC0509_2: Guiar i dinamitzar a persones per itineraris en bicicleta fins mitja muntanya.
- ⇒ UC0272_2: Assistir com a primer intervinent en cas d' accident o situació d' emergència.

c) Socorrisme en espais aquàtics naturals AFD340_2, que conté les següents unitats de competència:

- ⇒ UC0269_2: Executar tècniques específiques de natació amb eficàcia i seguretat.
- UC1082_2: Prevenir accidentes o situacions d' emergència en espais aquàtics naturals.
- ⇒ UC1083_2: Rescatar a persones en caso d' accident o situacions d' emergència en espais aquàtics naturals.
- ⇒ UC0272_2: Assistir com a primer intervinent en caso d' accident o situació d' emergència.

d) Dinamització d'activitats de temps lliure educatiu infantil i juvenil SSC564_2, que conté les següents unitats de competència:

- ⇒ UC1866_2: Organitzar, dinamitzar i avaluar activitats en el temps lliure educatiu infantil i juvenil.
- ⇒ UC1867_2: Actuar en processos grupals considerant el comportament i les característiques evolutives de la infància i joventut.
- ⇒ UC1868_2: Utilitzar tècniques i recursos educatius d' animació en el temps lliure.

2. Qualificació professional incompleta:

Guia per itineraris eqüestres pel medi natural AFD339_2 :

- ⇒ UC1079_2: Determinar i organitzar itineraris a cavall per terrenys variats.
- ⇒ UC1080_2: Dominar les tècniques bàsiques de munta a cavall.
- ⇒ UC1081_2: Guiar i dinamitzar a persones per itineraris a cavall.

4. RELACIÓ D'UNITATS FORMATIVES

1333	GUIA DE MITJA I BAIXA MUNTANYA			
Unitats Formatives		Duració	Data Inici	Data Fi
UF1: Material (preparació d'equips i recursos)		21	16/09/2022	14/10/2022
UF2: Progressió de grups per baixa i mitja muntanya		33	21/10/2022	12/05/2023
UF3: Tècniques d'Orientació		15	30/09/2022	12/05/2022
UF4: Organització de la pernoctació		6	30/09/2022	14/10/2022
UF5: Reconeixement de signes meteorològics		6	18/11/2022	16/12/2022
UF6: Prevenció i socors a la muntanya		12	13/01/2023	17/02/2023
UF7: Avaluació de les rutes per baixa i mitja muntanya i terreny nevad		12	19/05/2023	26/05/2023

UF 1	Material (preparació d'equips i recursos)	21 Horas	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Característiques de l'equip i del material		2	RA1
Tema 2: Normativa relacionada: homologació del material; procediments realització de rutes i tipus d'usuaris		3	RA1, RA2, RA3
Tema 3: Material per a rutes de baixa i mitja muntanya: Indumentària; Equip per a les rutes i Material en Terreny Nevad		3	RA1, RA3
Tema 4: Material per activitats de més d'un dia		3	RA1, RA3
Tema 5: Material de seguretat i primers auxilis		2	RA3
Tema 6: Transport del material		2	RA1, RA3
Tema 7: Tècniques de reparació, manteniment i emmagatzematge del material		2	RA3
Tema 8: Avituallament		2	RA1, RA2
Tema 9: Equips de comunicació i llenguatge radiofònic		2	RA2, RA3

UF 2	Progressió de grups per baixa i mitja muntanya	33 Horas	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Mètodes d'obtenció d'informació		3	RA2
Tema 2: Tècniques de progressió en muntanya: elecció de rutes i protocols de seguretat		15	RA1, RA2, RA3, RA4, RA5,
Tema 3: Tècniques de progressió en terreny nevad: elecció de rutes i protocols de seguretat		5	RA1, RA2, RA3, RA5, RA6
Tema 4: Ritme de marxa: control del ritme; descans, hidratació i avituallament; avaluació de temps i distància		4	RA1, RA2, RA3
Tema 5: Adaptacions a les característiques individuals		3	RA1, RA2, RA6
Tema 6 Adaptacions a les persones amb discapacitat		3	RA1, RA2, RA6

UF 3	Tècniques d'Orientació	15 Hores	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Orientació en medis naturals		3	RA2, RA3
Tema 2: Càlcul de rumbos i direccions		4	RA2, RA3
Tema 3: Orientació del plànol amb brúixola		4	RA2, RA3
Tema 4: Ús de programes i aplicacions per a GPS		4	RA2, RA3

UF 4	Organització de la pernoctació	6 Hores	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Legislació, requisits, permisos i procediments		2	RA4
Tema 2: Acampada i bivac		2	RA4
Tema 3: Atenció i comportament en el medi natural		2	RA4

UF 5	Reconeixement de signes meteorològics	6 Hores	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Temps atmosfèric i variables meteorològiques		3	RA5
Tema 2: Interpretació de les prediccions meteorològiques		3	RA5

UF 6	Prevenió i socors a la muntanya	12 Hores	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Cerca de persones extraviades i actuacions davant un accident. Perills a la muntanya		8	RA5, RA6
Tema 2: Actuació davant d'allaus: els ARVA		4	RA1, RA5, RA6

UF 7	Avaluació de les rutes per baixa i mitja muntanya i terreny nevad	12 Hores	
Temes formatius		Hores	Resultats d'Aprenentatge
Tema 1: Fitxes de control de valoració de l'activitat		3	RA7
Tema 2: Procediments de presa de dades		3	RA7
Tema 3: Recopilació d'avaluació: interna i externa		3	RA7
Tema 4: Anàlisi de l'activitat i documents d'avaluació		3	RA7

5. PRINCIPIS METODOLÒGICS DE CARÀCTER GENERAL

La metodologia didàctica ha de ser **activa i participativa**, y deurà afavorir el desenvolupament de la capacitat de l' alumne per aprendre per si mateix i treballar en equip. Per a això, és imprescindible que l'alumne compregua la informació que se li subministra, davant l' aprenentatge memorístic, i que participe plantejant els seus dubtes i comentaris.

Se plantejaran problemes que actuen sobre dominis coneguts pels alumnes, bé a priori, o bé com a producte de l' ensenyança adquirida amb el transcórrer de la seua formació tant en este como en els altres mòduls d'este cicle formatiu.

A més, es tractarà de començar les unitats de treball averiguant quins són els coneixements previs dels alumnes sobre els continguts que se van a tractar i reflexionant sobre la necessitat i utilitat dels mateixos. El desenvolupament de les unitats se fonamentarà en els següents aspectes:

- Construcció d' aprenentatges significatius, partint de les experiències prèvies de l'alumnat i plantejant activitats de la vida real.
- Aprenentatge socialitzador afavorint la interacció professor-alumne i entre els alumnes a través del treball en equip.
- Aprenentatge basat en l' activitat, el desenvolupament de l' autonomia, la indagació i l'experimentació de l' alumnat.
- Funcionalitat dels aprenentatges per aconseguir una orientació i sentit professional.
- Individualització i atenció a la diversitat de l' alumnat, adaptant els recursos i la metodologia a les diferents circumstàncies.
- Informació continua a l' alumne sobre el moment del procés d' aprenentatge en el que es troba, fent-li vore les seues possibilitats i les dificultats a superar.
- Aposta per un desafiament cognitiu que porte a l' alumnat a reflexionar i justificar les seues actuacions, associant-la a la caracterització de contextos laborals reals.
- Foment de l'ús de les TIC, potenciant l' aprenentatge d' habilitats associades a estes.
- Foment d' un estil de vida saludable i de la pràctica d' activitat física habitual, fent conscient a l' alumnat del grau de consecució d'estos hàbits a través de l' autoavaluació.

6. MATERIALES Y RECURSOS DIDÁCTICOS

Per al desenvolupament dels continguts de les unitats de treball utilitzarem els següents recursos:

- Apunts facilitats pel professorat.
- Pissarra, projector, ordinador, aplicació informàtica i internet.
- Material esportiu
- Bibliografia:
 - Textos facilitats pel professorat en aquells casos en que siga necessari.
 - Tot el material relatiu al mòdul serà exposat en la plataforma AULES.

7. AVALUACIÓ DEL MÒDUL PROFESSIONAL

7.1 PROCEDIMENTS I INSTRUMENTS D'AVAUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ

L'avaluació serà **contínua**, que se concretarà a través de:

- ❖ **Avaluació inicial:** Ha de realitzar-se a començament del curs per identificar el grau de coneixements sobre el mòdul i, l'interès i motivacions del mateix. Este tipus d'avaluació permet adequar els continguts a les característiques del grup i, en altre nivell de concreció, a les característiques dels alumnes. Se realitzarà mitjançant un qüestionari inicial que mostre al professor els coneixements previs.
- ❖ **Avaluació formativa:** La avaluació serà contínua realitzant-se al llarg de tot el procés formatiu d'ensenyança-aprenentatge de l'alumnat per detectar les dificultats en el moment que es produeixen, averiguar les seues causes i en conseqüència, poder adaptar el procés.
- ❖ **Avaluació final / sumativa:** Se realitzarà al final de cada unitat de treball o conjunt de unitats de treball, per determinar els aprenentatges assolits en contrast amb l'avaluació inicial i contínua.

En esta avaluació se tindran en compte:

- L'assistència a classe i puntualitat.
- Treball, actitud i comportament
- La resolució proves escrites e individuals, avaluant el grau de coneixement dels continguts, documents i operacions explicades en classe.

Como estableix la Resolució de 26 de juliol de 2021, en la ensenyança presencial, la avaluació contínua requereix la assistència regular a les activitats lectives programades. El número de faltes

de assistència que determina la perduda del dret a la avaluació continua es como màxim del 15% respecte de la duració total del mòdul professional. Quedaran excloses aquelles persones que hagen de conciliar la vida laboral amb els estudis, sempre que estiga degudament acreditat.

PROCEDIMENT DE QUALIFICACIÓ

Per superar el Mòdul Professional, cal superar les unitats formatives amb una nota igual o superior a 5 punts sobre 10.

La qualificació del Mòdul (C_{MP}) se obtindrà de acord amb la següent ponderació:

$$C_{(MP1333)} = 20\% C_{UF1} + 30\% C_{UF2} + 15\% C_{UF3} + 5\% C_{UF4} + 6\% C_{UF5} + 12\% C_{UF6} + 12\% C_{UF7}$$

$$C_{UF1} = 40\% * C_{RA1} + 15\% * C_{RA2} + 45\% * C_{RA3}$$

$$C_{UF2} = 25\% * C_{RA1} + 30\% * C_{RA2} + 15\% * C_{RA3} +$$

$$5\% * C_{RA4} + 10\% * C_{RA5} + 15\% * C_{RA6}$$

$$C_{UF3} = 50\% * C_{RA2} + 50\% * C_{RA3}$$

$$C_{UF4} = 100\% * C_{RA4}$$

$$C_{UF5} = 100\% * C_{RA5}$$

$$C_{UF6} = 20\% * C_{RA5} + 40\% * C_{RA6}$$

$$C_{UF7} = 100\% * C_{RA7}$$

- Se podran utilitzar els següents:
- Proves objectives sobre les unitats impartides.
 - Observació sistemàtica i contínua de la pràctica de l' aula, que se pot recollir, en una fitxa personal de cada alumne o diaris de classe. En el que se podrà, si el professor ho considera oportú, l' actitud i el treball de l' alumne.
 - Entrega dels alumnes d' esquemes, resums, treballs sobre els continguts del mòdul, si se sol·liciten.

7.2 MECANISMES DE SEGUIMENT I VALORACIÓ QUE PERMETEN POTENCIAR ELS RESULTATS POSITIVS I SUBSANAR LES DEFICIÈNCIES QUE POGUEREN OBSERVAR-SE.

Aquells alumnes que no hagen superat una avaluació i, atenent al caràcter continuo de l' avaluació, podran recuperar la matèria pendent mitjançant una nova prova escrita durant el trimestre posterior a aquell en el que es va obtenir l' avaluació negativa. En el cas de l'última avaluació la recuperació serà realitzada durant la recuperació final. Esta recuperació final se

realitzarà al finalitzar el curs consistent en una prova escrita de caràcter global, en la que cada alumne realitzarà la part que no haja superat al llarg del curs.

Per a la superació de les recuperacions tant al llarg del curs com en la recuperació final (última prova) s' exigirà una nota igual o superior a cinc, promediant amb cinc.

7.3 ACTIVITATS D' ORIENTACIÓ I SUPORT ENCAMINADES A LA SUPERACIÓ DE MÒDULS PROFESSIONALS PENDENTS

En el cas que existira algun alumne, amb el mòdul no superat, dit alumne s' incorporarà a les classes com qualsevol altre alumne i seguirà les pautes d' assistència a classe i avaluació normals. En el cas, que no puga assistir a classe, per incompatibilitat horària, se deurà notificar, mitjançant justificació oportuna i tindrà dret a realitzar, sempre que el professor ho considere oportú, les diferents proves o controls com qualsevol altre alumne.

També deurà fer entrega de les activitats proposades pel professor durant el curs, de tal manera, que al realitzar les diferents proves farà entrega de totes les pràctiques proposades p el professor fins eixe moment. Per tant, a l' inici de curs, el professor farà entrega d' un calendari amb les distintes entregues de treballs així com les dates de les distintes proves.

7.4 AVALUACIÓ I PROMOCIÓ

Els aprenentatges de l'alumnat seran avaluats de forma contínua. Per a d'això, en règim presencial, serà necessària l'assistència al menys al 85% de les classes i activitats previstes.

En els ensenyaments de Formació Professional que s'impartisquen en règim presencial, per a matricular-se i cursar els mòduls professionals que s' imparteixen en el segon curs l' alumnat deurà superar tots els mòduls de primer curs. No obstant, si l'equip docent així ho aconsella, podrà matricular-se i cursar els mòduls professionals que s'imparteixen en el segon curs o en el bloc següent en l'horari especial nocturn, l' alumnat amb mòduls professionals del primer curs pendents de superació, la càrrega horària dels quals en el seu conjunt supere les 240 hores o el 20% de la durada dels mòduls del corresponent bloc en l'horari especial nocturn.

L' alumnat que se matricule en el segon curs amb algun mòdul no superat, per trobar-se en algun dels casos als que es refereix l'apartat anterior, es matricularà dels mòduls professionals de segon i del mòdul o dels mòduls no superats del primer curs, que cursarà amb pendents, aplicant-se-li el programa de recuperació corresponent.

L' alumnat que no puga matricular-se dels mòduls professionals que s'imparteixen en el segon curs romandrà en el primer curs i es matricularà únicament dels mòduls no superats que s'imparteixen en eixe curs.

L' alumnat que al finalitzar el segon curs no supere tots els mòduls professionals del cicle formatiu romandrà en segon curs i es matricularà dels mòduls pendents de superació de segon i, en el seu cas, de primer.

Amb la finalitat de facilitar a l'alumnat la recuperació dels aprenentatges en els mòduls professionals que no hagueren superat, el professor de cada mòdul professional, organitzarà un **programa de recuperació** que contendrà les activitats, el moment de la seua realització i la seua avaluació. Les activitats que deurà realitzar l'alumne per superar les dificultats que van ocasionar la qualificació negativa del mòdul corresponent podran consistir en exercicis escrits o orals, realització de treballs i pràctiques, presentació de tasques incloses en el programa de recuperació i altres que estime convenients.

El **programa de recuperació** se dissenyarà de forma diferenciada segon els períodes o moments d' aplicació, que podran ser els següents:

- a. Programa de recuperació de mòduls no superats en l'avaluació final ordinària del primer curs.
- b. Programa de recuperació dels mòduls professionals no superats en l'avaluació final extraordinària del primer curs. Se dissenyarà per a que l'alumnat ho puga realitzar simultàniament als mòduls de segon curs, tenint en compte que no es garantirà la seua assistència a les classes del mòdul o mòduls pendents.
- c. Programa de recuperació dels mòduls professionals de segon curs, no superats després de l'avaluació final que se celebri prèviament a l'inici del primer període de realització del mòdul professional de Formació en Centres de Treball. Este programa incorporarà les activitats que l' alumnat realitzarà durant el tercer trimestre de l'any acadèmic, amb docència directa per part del professorat responsable de cada mòdul professional.
- d. Programa de recuperació de mòduls no superats compatibilitzant-lo amb la realització del mòdul de Formació en Centres de Treball i/o Projecte. Se dissenyarà per a que l'alumnat el realitze simultàniament, compatibilitzant l'assistència a classes i/o comptant amb tutories i orientació del professorat corresponent.

7.5 AVALUACIÓ DE LA PRÀCTICA DOCENT

ELEMENTS A AVALUAR	INDICADORS			
	Totalment aconseguit	Aconseguit parcialment	No aconseguit	Aconseguit totalment
Preparació de la classe i els materials didàctics	Hi ha coherència entre allò programat i el desenvolupament de les classes.			
	Existeix una distribució temporal equilibrada.			
	S'adequa el desenvolupament de la classe amb les característiques del grup.			
	La distribució dels espais i temps han estat adequats als mètodes didàctics i pedagògics emprats.			
	Promoció de l'ús de les TIC			
	Promoció de l'ús de diversos recursos de suport: llibres, vídeos, multimèdia			
Utilització d'una metodologia adequada	S'han tingut en compte aprenentatges significatius.			
	Es considera la interdisciplinarietat (en activitats, tractament dels continguts, promoció del treball autònom del l'estudiant i el desenvolupament d'estratègies d'autoaprenentatge, etc.)			
	La metodologia emprada fomenta la motivació i el desenvolupament de les capacitats de l'alumne/a.			
Avaluació dels aprenentatges	Els programes de recuperació estan consensuats entre el professorat. Els alumnes estan informats de com i quan es faran les recuperacions.			
	Els criteris per una avaluació positiva es troben vinculats als objectius i continguts.			
	Els instruments d'avaluació permeten registrar nombroses variables d'aprenentatge.			
	Els criteris de qualificació estan ajustats a la tipologia d'activitats planificades.			
	Els criteris d'avaluació i els criteris de qualificació s'han donat a conèixer, a l'alumnat i a les famílies.			
Mesures per a l'atenció a la diversitat	S'adopten mesures amb antelació per a conèixer les dificultats d'aprenentatge.			
	S'ofereix resposta a les diferents capacitats i ritmes d'aprenentatge.			
Plans de millora	S'han adoptat mesures de millora després d'analitzar els resultats acadèmics.			
	S'han dissenyat programes de millora per a la docència			
Pràctica docent	La pràctica docent ha estat satisfactòria.			
Resultats acadèmics	Els resultats acadèmics han estat satisfactoris.			

8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I ADAPTACIONS CURRICULARS

Com a conseqüència de la heterogeneïtat de les aules i de la naturalesa individual del procés de ensenyança-aprenentatge se fa necessari establir una sèrie de pautes per part del professorat, a banda del suport del personal especialitzat quan es requerisca, que oferisquen a l'alumne la possibilitat d'assolir els objectius marcats per al mòdul a un ritme acord a les seues aptituds.

Podem distingir com alumnes amb necessitat específica de suport educatiu als següents:

- **Alumnes amb necessitats educatives especials:**

- o **Alumnes amb trastorns greus de conducta:**

S'insistirà bàsicament en reforçar els continguts mínims mitjançant activitats de reforç pedagògic com per exemple:

- Modificar la ubicació en classe.
- Repetició individualitzada d'algunes explicacions
- Proposta d'activitats complementàries que servisquen de suport.
- Potenciar la participació en classe.
- Proposta d'interrogants per potenciar la curiositat i amb això l'aprenentatge.

- o **Alumnes amb discapacitat:**

Es deuria estudiar el tipus d'equips, ferramenta i dispositius (perifèrics) que precisa cada alumne i fer la pertinent consulta i sol·licitud a les autoritats o associacions dedicades a tal finalitat.

Per a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitats degudament identificades, en el supòsit que haja esgotat el número màxim de convocatòries d'algun mòdul professional sense haver-lo superat, se li pot **ampliar el número de convocatòries dels mòduls** pendents fins un màxim de 6 vegades, tenint en compte les seues característiques i circumstàncies personals, sempre que això afavorisca la finalització del cicle formatiu que estiga cursant. El mòdul de formació en centres de treball pot fer-se en tres convocatòries.

- o **Alumnes nee:** (*Flexibilització en la duració dels cicles*)

Si en la planificació, desenvolupament o avaluació de la resposta educativa per a l'alumnat amb necessitats educatives especials se considera que l'adaptació d'accés no és suficient per a que pugua cursar determinats mòduls amb garanties d'èxit, pot sol·licitar-se l'aplicació de la mesura de nivell IV que consisteix en l'**ampliació de la duració de un cicle formatiu**.

- **Alumnes amb altes capacitats intel·lectuals:**

Es procurarà substituir les activitats que cobreixen els coneixements ja adquirits per altres que requereixen un plantejament més laboriós i que permeten desenvolupar la seua capacitat d'investigació i raonament (activitats de proacció).

- **Alumnes amb integració tardana al sistema educatiu espanyol:**

- **Alumnes amb greus mancances lingüístiques:**

Es pot subministrar el programa, en la mesura que siga possible en el seu idioma. Si no és viable i la comunicació és pràcticament nul·la, es podria optar per derivar-lo a una aula d'immersió lingüística per adquirir els conceptes mínims idiomàtics.

- **Alumnes amb mancança de base:**

Si l' alumne no té certa base en altres assignatures que li impedeixen avançar en el mòdul es proporcionaran programes autodidactes que faciliten un aprenentatge de base per continuar els seus estudis i se reforçaran els continguts mínims de la mateixa forma que per als alumnes amb necessitats educatives especials.

9. PLA DE CONTINGÈNCIA

En cas de produir-se alguna circumstància excepcional, que afecte al desenvolupament normal de la activitat docent en el mòdul, durant un període prolongat de temps, estarà a disposició del professor de guardià o substitut.

- Un llibre de text/AULES/apunts facilitats pel professor.
- El quadern del professor amb les qualificacions fins eixe moment.
- Qualsevol material utilitzat pel docent.

10. PUBLICITAT DE LA PROGRAMACIÓ

Al principi de curs, en la primera classe, s' informarà dels objectius, continguts i criteris d'avaluació, resultats d'aprenentatge, adquisició de competències així com el desenvolupament de les classes i normes de comportament.

També se'ls informarà dels procediments d'avaluació, dels criteris de qualificació i dels mínims exigibles per a una qualificació positiva. També se'ls informarà sobre el procediment de reclamació. Per a això se'ls entregarà, a l'inici de curs un dossier on conste:

- o Nom del mòdul,
- o Distribució horària setmanal i anual
- o Continguts
- o Materials i recursos didàctics
- o Avaluació:
 - Criteris de qualificació
 - Recuperació d' avaluacions pendents.
 - Recuperació de mòduls pendents.
- o Publicitat de la programació

Una còpia de la programació quedarà dipositada en el departament, a disposició de pares, alumnes, professors, etc..., per a ser consultada quan siga necessari o se sol·licite.

11. PROGRAMACIÓ DE LES UNITATS FORMATIVES

UF1: Materials (preparació d'equips i recursos)

21h

8.1 ESTRUCTURA DE LA UNITAT FORMATIVA

UF 1	Materials (preparació d'equips i recursos)	21 Hores
	Temes formatius	Hores
		Resultats d' Aprenentatge
	Tema 1: Característiques de l'equip i del material	2
		RA1
	Tema 2: Normativa relacionada: homologació del material; procediments realització de rutes i tipus d'usuaris	3
		RA1, RA2, RA3
	Tema 3: Material per a rutes de baixa i mitja muntanya: Indumentària; Equip per a les rutes i Material en Terreny Nevat	3
		RA1, RA3
	Tema 4: Material per activitats de més d'un dia	3
		RA1, RA3
	Tema 5: Material de seguretat i primers auxilis	3
		RA3
	Tema 6: Transport del material	2
		RA1, RA3
	Tema 7: Tècniques de reparació, manteniment i emmagatzematge del material	2
		RA3
	Tema 8: Avituallament	2
		RA1, RA2
	Tema 9: Equips de comunicació i llenguatge radiofònic	2
		RA2, RA3

8.2 RESULTATS D' APRENENTATGE, CRITERIS D' AVALUACIÓ I CONTINGUTS

UF1: Materials (preparació d'equips i recursos)	21h
RA1: Prepara els equips i recursos per a rutes de baixa i mitjana muntanya i terreny nevat, indicant els procediments per a comprovar el bon estat i la funcionalitat d'aquests.	
Criteris d' avaluació	
<p>a) S'ha seguit el protocol de verificació de la documentació, permisos i recursos per a la realització de rutes per baixa i mitjana muntanya i terreny nevat.</p> <p>b) S'ha revisat l'avituellament i els materials esportius, tant individuals com col·lectius, per a les rutes de baixa i mitjana muntanya i terreny nevat.</p> <p>c) S'ha comprovat l'estat dels elements específics de seguretat i prevenció de riscos relatius a la seua àrea de responsabilitat.</p> <p>d) S'ha realitzat el manteniment operatiu del material i de l'equip esportiu, així com dels aparells de comunicació i d'orientació de rutes de baixa i mitjana muntanya i terreny nevat.</p> <p>e) S'han comprovat les zones de cobertura i les bandes d'emissió per als aparells de comunicació.</p> <p>f) S'ha seleccionat el transport idoni i la manera d'emmagatzematge dels equips i materials per a assegurar-ne la durabilitat i segons la normativa.</p> <p>g) S'han senyalitzat en llocs visibles les zones conflictives i les zones de perill per a garantir l'orientació i la seguretat del recorregut en terreny variat de baixa i mitjana muntanya i terreny nevat.</p>	
Continguts	
<ul style="list-style-type: none">- Característiques de l'equip i del material.- Normativa relacionada amb les activitats de guia per baixa i mitjana muntanya i terreny nevat:<ul style="list-style-type: none">• Normes sobre homologació i caducitat del material.• Normes relacionades amb procediments i permisos per a la realització de rutes.• Normes relacionades amb el tipus d'usuari.- Material per a rutes de baixa i mitjana muntanya:<ul style="list-style-type: none">• Indumentària per a les rutes. Tipus de peces i calçat: nivell de confort, capacitat de transpiració, impermeabilitat i manteniment de la calor corporal. Teoria de les capes.• Equip per a les rutes: motxilla, sac de dormir, funda bivac, estoreta, tenda de campanya, complements (bastons, fogons, llanterna frontal i altres).• Material en terreny nevat. Característiques i criteris d'utilització:<ul style="list-style-type: none">• Raquetes de neu.• Piolet.• Grampons.• Altres.- Material per a activitats d'un dia o més:<ul style="list-style-type: none">• Material individual i col·lectiu.• Tècniques bàsiques de maneig del material esportiu.- Material de seguretat i primers auxilis.- El transport del material.- Tècniques de reparació, control, manteniment i emmagatzematge del material:<ul style="list-style-type: none">• Organització del material esportiu.• Diagnòstic, reparació i verificació del material.• • Diagnòstic de deterioració.- Avituellament per a rutes de baixa i mitjana muntanya i terreny nevat. Avituellament sòlid i líquid.- Utilització d'equips de comunicació:<ul style="list-style-type: none">• Equips de comunicació: radiotransmissors i telefonia mòbil. Funcionament bàsic dels radiotransmissors.• Manteniment dels equips de comunicació. Limitacions funcionals i legals.- Llenguatge radiofònic.	

RA2: Dirigeix la progressió de grups per itineraris de baixa i mitjana muntanya, adaptant les tècniques a les característiques del terreny i dels participants.

criteris d' avaluació

- a) S'han aplicat tècniques d'obtenció d'informació per a valorar el perfil, el nivell tècnic i l'experiència dels participants.
- b) S'ha proporcionat informació sobre les característiques i punts d'interès de l'itinerari, l'ús del material, i les normes d'actuació relacionades amb la seguretat i amb el respecte al medi natural.
- c) S'han explicat i demostrat les tècniques de progressió que s'han de realitzar en pendents i pedreres utilitzant bastons o no.
- d) S'han explicat i demostrat les tècniques de progressió que s'han de realitzar en terreny nevad.
- e) S'ha adequat la tècnica de progressió a les característiques personals, del terreny i de l'activitat.
- f) S'han exemplificat les ajudes als participants que presenten alguna dificultat, tècnica o de discapacitat, en la progressió per la ruta.
- g) S'han especificat les mesures que cal adoptar davant de símptomes de fatiga, insolació, deshidratació o conductes de risc dels participants.

Continguts

- Mètodes d'obtenció d'informació: observació directa en l'activitat, proves tècniques bàsiques, qüestionari i intercanvi d'informació.
- Tècniques de progressió en muntanya: en pendent d'herba, pedreres, rius, terreny de vegetació espessa, caos de blocs en ascens i descens:
 - Visualització i elecció de l'itinerari.
 - Establiment de rutes o itineraris alternatius.
 - Protocols de seguretat durant la progressió: punts clau
- Tècniques de progressió en terreny nevad:
 - Visualització i elecció de l'itinerari.
 - Tècnica d'ascens i descens amb bastons i raquetes de neu, entre altres. Adaptacions a les característiques individuals. Punts clau relacionats amb la seguretat.
 - Establiment de rutes alternatives.
 - Protocols de seguretat durant la progressió.
- El ritme de marxa:
 - Ritme cardíac adequat a l'activitat i al grup. Control del ritme en grup. Consignes cap als participants.
 - Control dels símptomes de fatiga. Descans, avituallament i hidratació durant l'activitat.
 - Càlcul del pes que cal transportar.
 - Avaluació del temps i la distància. Despesa energètica.
- Adaptacions a les característiques individuals.
- Adaptacions per a persones amb discapacitat.
 - Aspectes bàsics de les característiques psicoafectives de les persones amb discapacitat.
 - Ajudes requerides per la persona amb discapacitat cap a l'autonomia.
 - Adaptació de consignes i explicacions.
 - Adaptació d'activitats a les persones amb discapacitat.

RA3: S'orienta en el medi natural, identificant els punts de referència per mitjà d'instruments, mapes i indicis naturals.

criteris d' avaluació

- a) S'han identificat en el terreny els elements significatius representats en el mapa.
- b) S'han comprovat en el recorregut els valors de rumb marcat en l'itinerari.
- c) S'ha realitzat un circuit d'orientació amb balises i utilitzant brúixola i mapa.
- d) S'han utilitzat durant el recorregut els instruments d'orientació.
- e) S'ha descrit la presa de coordenades en el GPS.
- f) S'ha realitzat un camí de retorn des del GPS.

Contenidos

- Orientació en medis naturals.
- Orientació en situacions de baixa visibilitat.
- Càlcul de rumb: traçar rumb a punts determinats. Calcular la direcció de marxa entre dos punts.
- Orientació del plànol amb la brúixola.

- Maneig i ús de programes i aplicacions per a GPS:
 - Configuració del GPS.
 - El datum.
 - Mapsource, Compegs, Oziexplorer, Google Earth, Perfils, i altres.
 - Nocions i fonaments del sistema GPS. Parts del GPS.
- Funcions del GPS:
 - Waypoint, track log, track, trackback, goto i ruta.
- Cartografia per a GPS. Mapes ràster, mapes vectorials, calibratge de mapes, crear i editar track, impressió de mapes a escala, models digitals del terreny – DEM.
- Comunicació PC – GPS i viceversa per al trasllat de dades.
- Utilització i maneig de receptors de GPS.

RA4: Organitza la pernoctació en el medi natural, utilitzant tècniques d'acampada, bivac i construint refugis de fortuna.

Criteris d'avaluació

- a) S'han argumentat els criteris de selecció dels llocs de pernoctació.
- b) S'han condicionat les zones d'acampada.
- c) S'han identificat els llocs de perill.
- d) S'han realitzat i explicat els passos del muntatge d'una tenda de campanya.
- e) S'ha establert un protocol de comportament del grup en les acampades en el medi natural.
- f) S'ha construït un refugi de fortuna per a realitzar un bivac d'urgència.

Continguts

- Legislació sobre acampada. Requisits, permisos i procediment:
 - Legislació d'àmbit estatal.
 - Legislació d'àmbit autonòmic.
- L'acampada:
 - Tipus d'acampada.
 - Llocs per a acampar. Condicions topogràfiques i orogràfiques. Selecció i adequació del lloc per a instal·lar les tendes. Criteris de seguretat.
 - Estructura i organització d'un campament. Orientació de les tendes segons els vents dominants i altres agents atmosfèrics. Criteris d'organització per a atendre la higiene i el confort.
- Muntatge de tendes. Tipus de tendes de campanya.
- El bivac:
 - Elements per a la realització d'un bivac.
 - Criteris de selecció i adaptació del lloc del bivac. Tipus de bivac: bivac planificat, bivac imprevist. Elements de fortuna per a realitzar un bivac d'urgència.
- Normes bàsiques d'atenció i comportament en el medi natural.

RA5: Reconeix els signes meteorològics, aplicant les tècniques d'interpretació de mapes meteorològics i de detecció de signes en l'entorn natural.

Criteris d'avaluació

- a) S'han interpretat els mapes meteorològics.
- b) S'han identificat els signes naturals indicadors de canvis meteorològics i la seua evolució.
- c) S'ha descrit el funcionament dels diferents aparells de mesurament de les variables meteorològiques.
- d) S'han identificat els diferents estrats nivis.
- e) S'ha recollit i interpretat la informació per a preveure els riscos d'allau.

Continguts

- Atmosfera i temps atmosfèric local. Variables meteorològiques; aparells de mesura: funcionament, lectura i interpretació de dades:
 - Temperatura, sensació tèrmica i inversió tèrmica. Termòmetre, escales.
 - Pressió atmosfèrica, pressió i altitud, isoterma zero. Baròmetre, unitats de mesura. Altímetre.
 - Vent, efecte föhn. Anemòmetre i penell.
 - Radiació solar, mantell nivis i radiació. Piranòmetre i heliògraf.
 - Humitat. Higròmetre, psicròmetre i aspirpsicròmetre.
 - Precipitacions, classes de precipitacions. Pluviòmetre.

- Mapes meteorològics i mapes significatius. Relacions entre variables meteorològiques.
- Simbologia:
 - Isòbares, isotermes, isolínies, fronts i altres.
 - Interpretació de les prediccions meteorològiques, d'avisos de fenòmens adversos i de dades de l'Agència Estatal de Meteorologia o de fonts fiables.
 - Signes naturals i previsió del temps:
 - Núvols i boira: gèneres, comportament i previsió de la seua evolució.
 - Vent: tipus, direcció, intensitat; efectes dels vents en funció de les característiques de l'entorn natural.
 - Comportament animal i vegetal.
 - Previsió de l'evolució del temps atmosfèric utilitzant el baròmetre i el termòmetre.
 - El mantell niví:
 - Característiques del mantell niví.
 - Allaus: tipus d'allaus.
 - Proves d'estabilitat.

RA6: Dirigeix el grup en situacions d'emergència, coordinant els recursos i les mesures de seguretat i aplicant tècniques de rescat i evacuació en rutes de baixa i mitjana muntanya i muntanya nevada.

Criteris d'avaluació

- a) S'ha definit el protocol que cal seguir en casos de perill.
- b) S'han demostrat les tècniques d'aproximació i evacuació en cas d'accident.
- c) S'han simulat les adaptacions al medi en cas de fenòmens atmosfèrics perillosos.
- d) S'han determinat les mesures de detecció i rescat en casos d'allau.
- e) S'han aplicat els procediments d'extracció d'un accidentat en cas d'allau.
- f) S'ha explicat la utilització de detectors i material en un rescat.

Continguts

- Perills a la muntanya:
 - Perills objectius.
 - Perills subjectius.
 - Cerca de persones extraviades.
 - Actuació davant d'un accident.
 - Avís als grups de rescat.
 - Cerca d'ajuda.
 - Senyals internacionals de socors.
 - Tècniques de transport d'accidentats:
 - Elaboració de lliteres de fortuna, escales i tirolines.
 - Evacuació de l'accidentat.
 - Protocol de rescat, mitjançant ARVA, de víctimes en allaus.
 - Previ a l'activitat:
 - Comprovació del funcionament dels ARVA.
 - Actuació davant l'allau:
 - Avís al grup de rescat.
 - Inici de la cerca primària.
 - Cerca secundària.
 - Cerca terciària.
 - Sondeig estratègic.
 - Paleig estratègic

RA7: Valora les rutes per terrenys de baixa i mitjana muntanya i terrenys nevats, analitzant les dades disponibles.

Criteris d'avaluació

- a) S'han recollit dades sobre l'actuació del guia i les reaccions del grup en l'activitat.
- b) S'han registrat les incidències relatives a l'activitat, a la seguretat i als temps previstos.
- c) S'han marcat les pautes que cal seguir davant de possibles conductes temeràries durant l'activitat.
- d) S'ha valorat l'adequació dels equips i dels materials utilitzats en les rutes.
- e) S'ha emplenat la fitxa de valoració de l'activitat segons el programa d'aquesta.

- f) S'han proposat mesures correctores dels desajustos detectats.
- g) S'ha elaborat un informe sobre l'activitat realitzada.

8.1 SISTEMES D'AVUACIÓ DE LES UNITATS FORMATIVES

Qualificació dels RA	Instruments d' avaluació	%
RA1	Prova escrita, Fulls observació, Treballs	20%
RA2	Prova escrita, Fulls observació, Treballs	20%
RA3	Prova d'Orientació i exercicis pràctics d'observació	20%
RA4	Prova escrita, Fulls observació, Treballs	14%
RA5	Prova escrita, Fulls observació, Treballs	14%
RA6	Prova escrita, Fulls observació, Treballs	12%
RA7	Autoavaluació i avaluació professorat	-